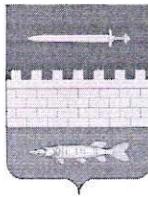


**ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ  
НОВОШЕШМИНСКОГО  
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА  
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН**

ул. Советская, д.80,  
с. Новошешминск, 423190



**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ  
ЯҢА ЧИШМӘ  
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ  
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

Совет урамы, 80,  
Яңа Чишмә авылы, 423190

тел.: (8-84348) 2-31-00, факс: (8-84348) 2-20-22, chishma@tatar.ru

**ПОСТАНОВЛЕНИЕ**

2022 елның «17» ноябреннән

**КАРАР**

**№ 333**

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының 2023-2027 елларга «Сәләтле балалар» муниципаль программынын раслау түрүндә

Сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү өчен шартлар тудыру, аларны социальләштерү, тормышка эзерләү, интеллектуаль, ижади, мәдәни потенциал нигезләре буларак һөнәри үзбилгеләнеш булдыру максатларында, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты карар бирә:

1. Күшымтада бирелгән Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының 2023 - 2027 елларга «Сәләтле балалар» муниципаль программынын расларга.

2. Әлеге каарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация чөлтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының рәсми сайтында <http://novosheshminsk.tatarstan.ru> бастирып чыгарырга.

3. Әлеге каарның үтәлешен тикшереп торуны Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитеты житәкчесенең социаль мәсьәләләр буенча урынбасарына йөкләргә.



R.P. Фасахов

Татарстан Республикасы  
Яңа Чишмә муниципаль районы  
Башкарма комитетының  
2022 елның «17» ноябреннән  
333 номерлы каары белән  
расланган

Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районының  
2023 - 2027 елларга  
«Сәләтле балалар» муниципаль программысы

**«Сәләтле балалар» муниципаль программасының паспорты**

<b>Программаның исеме</b>	Муниципаль программасы программасы. Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның 2023 - 2027 елларга «Сәләтле балалар» муниципаль программы
<b>Программаны эшләүче һәм башкаручы</b>	<p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе      Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының мәдәният бүлеге;</p> <p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның үзәкләштерелгән клублар системасы» муниципаль бюджет мәдәният учреждениесе</p> <p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Яңа Чишмә балалар сәнгать мәктәбе» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесе;</p> <p>Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге</p>
<b>Программаның максатлары һәм бурычлары</b>	<p>Яңа Чишмә муниципаль районында сәләтле балаларның сәләтләрен ачыклау, яклау, үстерү һәм гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру.</p> <p>Сәләтле балалар белән эшләүче укытучыларны, тәрбиячеләрне, өстәмә белем бирү педагогларын яңадан әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү.</p> <p>Бердәм иҗади белем бирү кинлеге булдыру максатында балаларга белем бирүче, сәләтләрен үстерүче һәм тормышка әзерләүче гомуми һәм өстәмә белем бирү системаларын берләштерү.</p>
<b>Гамәлгә ашыру вакытлары</b>	2023 - 2027 еллар
<b>Программаның төп чараларын башкаручылар</b>	<p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе      Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының мәдәният бүлеге</p> <p>Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районны Башкарма комитетының яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге</p> <p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның үзәкләштерелгән клублар системасы» муниципаль бюджет мәдәният учреждениесе</p> <p>Муниципаль мәгариф учреждениеләре      Муниципаль өстәмә белем бирү учреждениеләре.</p>
<b>Программаның төп чаралары</b>	Сәләтле балалар белән эшләү буенча мәгариф учреждениеләрен һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрен үстерү һәм аларга ярдәм итү; сәләтле балаларга муниципаль ярдәм күрсәтү һәм аларны социаль яклау; сәләтле балалар белән эшләүче кадрларны яңадан әзерләү системасын үстерү, педагогларның квалификациясен күтәрү; сәләтле балалар белән эшләүнен төрле юнәлешләре буенча һәм программаны гамәлгә ашыруны тәэмин итү буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру.
<b>Программаны финанслау күләмнәре һәм чыганаклары</b>	<p>Муниципаль бюджет:</p> <p>Еллар буенча барлығы: 2023 - 1475 000 сум      2024 - 1475 000 сум      2025 – 1530 000 сум      2026- 1582 000 сум      2027 – 1632 000 сум</p> <p>Барлығы: 7694 000 сум</p>

Программаны тормышка ашыруның көтөлгөн нәтижәләре	<p>Сәләтле балалар белән эшләү системасын камилләштеру.</p> <p>Муниципаль ярдәм системасына кертелгән талантлы балалар санын елдан-ел арттыру.</p> <p>Сәләтле балалар белән эшләүче белгечләрнең hөнәри компетентлыгы дәрәҗәсен күтәрү Төрле юнәлешләр буенча оештыру чараларын гамәлгә ашыру.</p> <p>Сәләтле балалар белән эшләүнең проблемаларын hәм юнәлешләрен кин յактыру системасын булдыру, шул исәптән массакүләм мәгълүмат чараларында да.</p> <p>Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районның «Сәләтле балалар» банкына кергән сәләтле балаларны психологик-педагогик тәэмин иту</p> <p>Сәләтле hәм талантлы балаларның заманча мәгълүмат ресурсларыннан файдалана алудын тщэмин иту.</p> <p>Сәләтле баланды үстерүнең индивидуаль траекториясен гамәлгә ашыруны тәэмин итүче озата бару механизмы.</p> <p>Төбәк hәм Россия олимпиадаларында, конференцияләрдә, ярышларда hәм иҗади конкурсларда катнашучылар санын елдан-ел арттыру.</p> <p>Яңа Чишмә муниципаль районаны укучыларының төбәк hәм Россия олимпиадаларында катнашу нәтижәсенә рейтинг бәяләрен арттыру.</p> <p>Сәламәтле балаларга, шул исәптән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга максатчан адреслы ярдәм күрсәтү.</p> <p>Өстәмә белем бирү учреждениеләрендә шөгыльләнү өчен аз керемле гайләләрдә булган сәләтле балаларга максатчан адреслы ярдәм күрсәтү.</p>
Программаның үтәлешен контролльдә тоту системасы	<p>«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль района Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе</p> <p>Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль района Башкарма комитетының мәдәният бүлеге</p>

## 1. Программаның характеристикасы hәм аны программа-максатчан ысул белән хәл иту кирәклеген нигезләү

Хәзерге дөньяда белем бирү системасын камилләштерү процессы, белем бирүнең ин яхши формаларын, чараларын hәм ысулларын, жәмғыятьнең перспектив ихтыяжларына туры килә торган формаларын эзләү hәм керту процессы дайми рәвештә гамәлгә ашырыла. Мәгарифне үстерү проблемалары дәүләт сәясәтендә дә өстенлекле булып тора. Берничә ел дәвамында мәгариф системасында инновацион эшчәнлеккә ярдәм итүгө юнәлдерелгән «Мәгариф» өстенлекле милли проекты гамәлгә ашырылды. Бүген кысаларында тулаем жәмғыятьне hәм мәгарифне үстерүнең стратегик принциплары билгеләнгән «Безнең яңа мәктәп» милли мәгариф инициативасы гамәлгә ашырыла. Әлеге проект текстында талантлы балаларга ярдәм күрсәтү проблемаларына аерым игътибар бирелә.

Хәзерге вакытта Россия мәктәбенең hәм балаларга өстәмә белем бирү учреждениесенең үз эшчәнлегенең башка функциональ моделен төзүгә ихтыяжы туды. Гомуми белем бирү учреждениеләренең билгеләнеше булып укучыларның киләчәктә белем алуларын дәвам итүләре, hөнәр үзләштерүләре, тормышта үзбилигләнешкә ирешүүләре, жәмғыятьтә уңышлы социальләштергә hәм җайлашырга мөмкинлек бирәчәк фәнни белемнәргә ия булулары, белем hәм күнекмәләр системасын үзләштерә алулары тора. Эмма моны мәктәп гомуми hәм өстәмә белем бирү белән үзара хезмәттәшлек, интеграциясе шартларында гына тормышка ашыра ала. Әлеге шартларда педагогик процесс белем бирү, тәрбия hәм үсеш бердәмлекен тәшкил итәчәк. Өстәмә белем гомуми белем бирүне нәтижәлерәк оештыруның мөһим ресурсы булып тора,

аны киңәйтеп һәм тулыландырып, укучыларның мәнфәгатьләренә һәм ихтыяжларына туры китереп, кирәклө компетентлышкыларын, белемнәрен һәм осталыкларын формалаштыруга ярдәм итә.

Яңа Чишмә муниципаль районында талантлы һәм сәләтле балаларны ачыклауга юнәлтелгән чараларны оештыру буенча билгеле бер тәҗрибә тупланган, эшчәнлекнең төрле төрләрендә аерым казанышлары булган балаларга социаль ярдәм күрсәту һәм кызыксындыру традицияләре барлыкка килгән. Шул ук вакытта, профилье сыйныфлар булуга карамастан, ижади эшчәнлек өлкәсендә югары казанышларга ирешкән балалар саны акынлап кими бара. Өлеге хәл мәгариф системасының сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм уңышлы үстерү мөмкинлекләре чигенә якынлашуын күрсәтә. Укучыларның олимпиадаларның, смотрларның, конференцияләрнең, ярышларның төбәк һәм бөтенроссия этапларында катнашу нәтижәләре балаларга өстәмә белем бирү берләшмәләрендә аларның сәләтләрен үстерү буенча ин һәтижәле эш булуын күрсәтте, анда индивидуаль якын килү тәэмин ителә. Мәктәп, муниципаль, төбәк чараларында катнашууга әзерлек интеллектуаль, ижади һәм ижтимагый эшчәнлекнең төрле юнәлешләре буенча өстәмә белем бирү берләшмәләре чөлтәрен киңәйтүне башлап жибәрә.

Яңа Чишмә районындагы педагогик тәжрибәгә анализ ясау сәләтле һәм талантлы балаларның уңышлы үсешенә комачаулыг торган төп проблемалар турсында нәтижә ясарга мөмкинлек бирә: - мәктәп яшендәге сәләтле балаларны ачыклау, диагностикалауның һәм исәпкә алуның заманча системасы булмау, бу яшерен сәләтләргә ия балаларның сәләтле булуын үз вакытында идентификацияләүгә китерә;

массакүләм мәктәпләрдә уқытуның гамәлдәге системасы югары интеллектуаль ижади потенциалы булган балаларның индивидуаль үсешен тулысынча тәэмин итми;

талантлы баланы ачыклау һәм озату эше уқытуучыны маҳсус әзерләүне, аның квалификациясен системалы күтәрүне һәм методик һәм фәнни ярдәм алу мөмкинлеген бирүне таләп итә;

сәләтле балаларга индивидуаль психологияк-педагогик ярдәм күрсәту системасы юк;

район мәгариф учреждениеләренең һәм өстәмә белем бирү учреждениеләренең мәгълүмати ресурслар белән тәэмин ителешнең житәрлек дәрәҗәдә булмавы сәләтле һәм төрле мәгълүмат чыганаклары булган талантлы балаларның тулы кыйммәтле эшен чикли;

өстәмә белем бирү учреждениеләренең начар үсеше һәм тиешле матди-техник базаның житәрлек булмавы сәләтле бала үсешен тоткарлый;

аз керемле гайләләрдән һәм мөмкинлекләре чикләнгән балалардан сәләтле балаларга социаль-икътисадый ярдәм күрсәту системасы булмау;

район мәктәпләре арасында да, мәктәпләр һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре арасында да чөлтәр хезмәттәшлеке булмау;

сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча аерым чаралар үткәрүнен төгәл чорлылыгы шартларында районда аларны ачыклау, исәпкә алу, үстерү мониторингы һәм квалификацияле педагогик ярдәм күрсәту буенча озак вакытка исәпләнгән комплекслы эш системасы юк;

мәктәп, муниципаль берәмлек дәрәҗәсендә сәләтле һәм талантлы укучыларны ачыклау буенча чаралар үткәрүнен төрлелеге һәм системасызлыгы сәләтле укучыларны ижади һәм югары технологияле өлкәннәр даирәсендә таныту, киң жәмәгатьчелек тарафыннан тануны һәм укучыларны ижади һәм югары технологияле өлкәннәр даирәсендә уңышлы социальләштерүне тәэмин итми.

инновацион белем бирү методикаларын гамәлгә ашыручу һәм укучыларны фән олимпиадаларына һәм башка интеллектуаль ярышларга әзерләүдә аерым уңышларга ирешкән педагоглар өчен стимуллаштыру фонды булмау;

бизнес-структуралар белән хезмәттәшлек механизмнары булмау.

Шулай итеп, сәләтле һәм талантлы укучылар белән эшләү, аларны эзләү, ачыклау һәм үстерү мәгариф учреждениеләре һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре эшчәнлекенең ин мөһим аспектларының берсе булып тора. «Сәләтле балалар» муниципаль максатчан программасы (2023-2027 елларга) районда сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү, куренекле сәләтле балаларның ихтыяжларын һәм кызыксынуларын канәгатьләндерә

торган белем бирү хезмәтләрен үстерү буенча төрле социаль институтларның тырышлыгын берләштерэ торган система булдыру аша билгеләнгән проблемаларны хәл итүне күздә тота.

## 2. Мәгариф учреждениеләрендә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә сәләтле балаларны укыту һәм үстерү системасының торышы

Районның мәгариф учреждениеләрендә һәм өстәмә белем бирү учреждениеләрендә сәләтле һәм булдыклы балалар белән эш альп барыла. Районда 16 гомуми белем бирү мәктәбе, 3 башлангыч мәктәп-балалар бакчасы, 3 өстәмә белем бирү учреждениесе: «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы балалар иҗаты үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы спорт мәктәбе» муниципаль бюджет учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Яңа Чишмә балалар сәнгать мәктәбе» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениесе бар, алар укучыларның һәм тәрбияләнүчеләрнең интеллектуаль, иҗади һәм спорт ихтыяжларын канәгатьләндерүгә юнәлтелгән программаларны гамәлгә ашыралар.

Район мәктәпләрендә сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм аларга ярдәм итү өчен өстәмә дәрәсләр, факультативлар, түгәрәкләр, махсус курслар үткәрелә, өлкән сыйныфларда профильле уку кертелә.

Районда берничә ел дәвамында сәләтле балаларның иҗади һәм спорт чагыштышлары мөмкинлекләрен тормышка ашыруга юнәлтелгән чараптар комплексы төзелә. Чаралар комплексы 7 яштән 17 яшькә кадәрге төрле яшь төркемнәренә караган балаларны колачлый.

Бүгенге көндә районда балаларга белем бирү, аларның сәләтләрен үстерү һәм гамәлгә ашыру, аларның интеллектуаль, иҗади эшчәнлеге продуктларын тәкъдим итү өчен аерым шартлар тудырылган, дип нәтижә ясарга мөмкин.

Шул ук вакытта, профильле сыйныфлар булуга карамастан, иҗади, белем эшчәнлеге өлкәсендә югары казанышларга ирешкән балалар саны юк дәрәҗәсендә.

Сәләтле укучыларны укыту һәм үстерү сыйфатының формаль курсәткечләреннән берсе - төбәк фән олимпиадаларында призлы урыннар саны.

Әлеге хәл районның мәгариф учреждениеләрендә укытуның гамәлдәге системасы интеллектуаль һәм иҗади, потенциалы югары булган балаларның индивидуаль үсешен тулысынча тәэмин итмәвен күрсәтә, бу аерым укучыларның казанышлары дәрәҗәсенең аларның югары потенциаль мөмкинлекләренә туры килмәве белән аңлатыла. Интеллектуаль-ижади сәләтле укучыларны ачыклау, үстерү барлық мәгариф учреждениеләрендә дә дә гамәлгә ашырылмый. Массакүләм мәктәптә сәләтле бала үсешенең индивидуаль траекториясен объектив рәвештә тәэмин итү кыен.

Шулай итеп, мәгариф системасының инде булган ресурсларыннан чыгыш, сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү өчен шартлар тудыруга, сәләтле балаларны укыту һәм үстерү системасын эшләргә; сәләтле балаларның белем бирү ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен мәгариф хезмәтләре спектрын кинәйтергә кирәк.

Сәләтле укучыларны укыту процессын индивидуальләштерү дәрәҗәсен арттыру һәм массакүләм мәктәп шартларында аларны алдан үстерү өчен шартлар тудыру түбәндәгеләр исәбеннән тәкъдим ителе:

балаларның әлеге категориясен индивидуаль укыту планы буенча укыту;

фикерләү һәм психик процессларны, иҗади сәләтләрне, шәхеснең үз-үзен камилләштерү өлешендә уку планының вариатив өлешен тәшкил итүче уку курсларында чагыштыш табарга тиеш булган белем бирү эчтәлеген яңадан карау;

һәр белем бирү учреждениесендә төрле мәгълүмат чыганакларыннан киң файдалануны тәэмин итү;

районның мәгариф учреждениеләренең сәләтле укучыларын читтән торып укытуны оештыру;

гомуми белем һәм өстәмә белем бирү системаларын интеграцияләү.

### 3. Программаның максатлары һәм бурычлары

Программаның максаты:

Сәләтле балаларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү өчен шартлар тудыру, аларны социальләштерү, тормышка эзерләү, интеллектуаль, иҗади, мәдәни потенциал нигезләре буларак һөнәри үзбилгеләнеш булдыру.

Бурычлар:

1. Интеллектуаль, техник, иҗади, спорт сәләтләрен һәм социаль активлыкны үстерү өчен сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү проблемасы буенча мәгариф учреждениеләренең, естәмә белем бирү учреждениеләренең чөлтәле хезмәттәшлеге системасын төзөргә.

2. Сәләтле балалар педагогикасы мәсьәләләре буенча педагоглар әзерләү һәм аларның квалификациясен күтәрү системасын булдырырга.

3. Сәләтле балалар үсешенә медик-психологик ярдәм күрсәтуне тәэмин итәргә.

4. Сәләтле балаларның белем бирү ихтыяжларын һәм кызыксынуларын канәгатьләндөрә торган, аларның иҗади үсешен һәм шәхес сыйфатларын үстерүне тәэмин итүче оештыру - педагогик шартлар тудырырга.

5. Социаль - икътисадый ярдәм, сәләтле балаларны стимуллаштыру системасын үстерергә.

6. Сәләтле балаларның район белешмәләр банкын формалаштырырга.

Программаны тормышка ашыру принциплары:

гуманлылык;

халыкчанлык;

фәннилек;

индивидуальләштерү һәм дифференциацияләү;

системалылык;

үстерелешле уқыту;

интеллектуаль, мораль, эстетик һәм физик үсешне интеграцияләү.

### 4. «Сәләтлелек» төшенчәсөнән әчтәлеге

«Сәләтле балалар» төшенчәсе үзе төгәл билгеләүгә мохтаж.

Ю. З. Гильбург сәләтле балаларның иң меңим үзенчәлекләренә түбәндәгеләрне кертә: югары танып белү активлыгы һәм кызыксынучанлык, акыл операцияләрен башкаруның тизлеге һәм төгәллеге, логик фикерләү күнекмәләренең формалашуы, актив сүзлекнен байлыгы, биренмәрне иҗади башкаруга, иҗади фикерләү һәм күзаллауның алга китүе.

Балалар сәләтенең бер моделе Л. А. Венгер һәм аның хезмәткәрләре эшләгән модель булырга мөмкин. . Бу модель буенча сәләтлелек төшенчәсе сәләтләр төшенчәсе аша ачыла. Сәләтлелек дигендә, баланың озак вакыт дәвамында тормышының бер өлешендә, танып белү мотивациясе белән бергә, аның сәләт үсешенең югары дәрәжәсе аңлашыла. Бу очракта баланың сәләтен бәяләү сәләтенең булуын һәм белдерелгән дәрәжәсен ачыкларга мөмкинлек бирә.

Сәләтлелек төрләре:

Гомуми сәләтлелек.

Академик сәләтлелек.

Иҗади сәләтлелек.

Социаль сәләтлелек.

Сәнгати сәләтлелек.

Психомотор сәләтлелек.

Шартлы рәвештә сәләтле балаларның өч категориясен аерып күрсәтергә мөмкин:

башка тигез шартларда акыл үсешенең гадәттән тыш югары дәрәжәсе булган балалар (мондый балалар барыннан да ешрак мәктәпкәчә һәм кече мәктәп яшендә очрый);

аерым фән өлкәсендә махсус акыл сәләте билгеләре булган балалар (яшүсмәрләр образы);

нинди дә булса сәбәпләр аркасында укуда уңышларга ирешә алмаган, эмма танып белу активлығына, психикасының оригинальлегенә, акыл резервына ия укучылар (еш кына өлкән мектәп яшендә очрый).

Сәләтле балаларны ачыклау формалары:  
Күзәтү;  
Ата-анасты белән аралашу;  
Психолог эше: тестлаштыру, анкеталаштыру, эңгәмә;  
Олимпиада, конкурслар, ярышлар, фәнни-гамәли конференцияләр, фестивальләр.

##### 5. Программа белән идарә итү механизмы

Программаның төп үтәүчесе - «Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе. Ярдәмче башкаручылар булып Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф учреждениеләре, өстәмә белем бирү учреждениеләре, яшьләр эшләре, спорт һәм туризм бүлеге, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәдәният бүлеге, Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының опека һәм попечительлек бүлеге тора.

Татарстан Республикасы Яна Чимә муниципаль районның 2023-2027 елларга «Сәләтле балалар» программасын гамәлгә ашыру буенча  
төп чаралар системасы

№ т/б	Чараның атamasы	Гамәллә ашыры вакъғлары	Башкаручылар	Финанслау (мен сүм)					
				2023	2024	2025	2026	2027	
1	Сәләтле балалар белән эштүрүү буенча координацион совет төзү	2023 ел	«Татарстан Республикасы Яна Чимә муниципаль районны Башкарма комитеттىң мәгариф бүлгө» муниципаль учреждениесе						
2	Сәләтле балалар белән эштүрүү турнирга период дәвамында дәвамында	«Татарстан Республикасы Яна Чимә муниципаль районны Башкарма комитеттىң мәгариф бүлгө» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре							
3	Массакуләм мәгълумат чараларында конкурсар, олимпиадалар, мәдений тарбия таҗрихиялар т.б. буенча сәләтле балалар белән эштүрүү якшыту	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яна Чимә муниципаль районны Башкарма комитеттىң мәгариф бүлгө» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре						
4	Сәләтле балалар белән эштүрүү ушбулыштар енен период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яна Чимә муниципаль районны Башкарма комитеттىң мәгариф бүлгө» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре							

5	Сәләтле балалар белән эшләүе укытучлар өчен курслар оештырыу	дәвамында	период	«Татарстан Республикасы Яна Чинмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгеге» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре	учреждениесе
6	Ел саен педагогик укуллар оештыру һәм уздыру	дәвамында	период	«Татарстан Республикасы Яна Чинмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгеге» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре	учреждениесе
7	Сәләтле балалар белән эшләүче мәгариф оешмаларына максаттан грант ярдәне курсату, адарның матди базасын нарыту	ел саен	«Татарстан Республикасы Яна Чинмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгеге» муниципаль учреждениесе	50	50
8	Сәләтле укучыларга грант ярдәне курсату	ел саен	«Татарстан Республикасы Яна Чинмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгеге» муниципаль учреждениесе	50	50

9	Ел саен сәләтле балалар фестивале Уткәрү	ел саен	«Гагарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы балалар ижаты үзәгө» муниципаль бюджеттәмә белем бирү учреждениясес;	100	100	100	100	100	100	100
10	Сәләтле укучыларның гомумбелим бирү предметлары буенча муниципаль олимпиадалар Уткәрүде интеллектуаль һәм ижади сәләтләрән максималь тормышка ашыру. Россиякүләм, төбәк һәм халықара олимпиадаларда катнашу	период дәвамында	«Гагарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегө» муниципаль учреждениесе	120	120	120	120	120	120	120
11	Укучыларның конференцияләрен Уткәрү	район фәнни-гәмәлни	период дәвамында	«Гагарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегө» муниципаль учреждениесе	10	10	10	10	10	10
12	«Ел укучысы» конкурсның мәктәп һәм муниципаль турларын оештыру һәм Уткәрү	период дәвамында	«Гагарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегө» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре	25	25	25	25	25	25	25
13	Укучыларның район, зона, республика тематик конференцияләрендә, ижади һәм интеллектуаль конкурсларда катнашын оештыру	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлегө» муниципаль учреждениесе, ББУ житәкчеләре	20	20	20	20	20	20	20

14	Балалар ижаты күрсөммөлөрөн, яшү талантлар эшшәнмәләре ярминкаларен үткәрү	дәвамында	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы балалар ижаты үзәгө» муниципаль бюджет өстәмә белем бирү учреждениясе;
15	Сәләтле балалар һәм педагоглар белән эшлеүнен торле юнашешләре буенча мәгариф оепмалары һәм югары, урта уку йортлары арасында партнёрлыкны үстерү	дәвамында	период дәвамында	Мәгариф учреждениеләре 10 10 10 10 10
16	Мәктәпкәчә белем учреждениеләре тәрбиячеләре һәм башлангыч сыйныф укугучыларының сәләтле балаларны үстерү мәсьәләләре буенча уртак методик берлимә утырышларын үткәрү	дәвамында	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгө» муниципаль учреждениесе
17	Мәктәпкәчә белем учреждениеләренә балаларның естенлекле сәләтләрен иргә аныклауны оештыру	дәвамында	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф булгө» муниципаль учреждениесе, ББУ жигтәкчеләре
18	Г.Тукайның тутан көне унасннан ижади сәләткә ия балаларның жирле язучылар һәм шағыйрьләр белән очрашыуын оештыру	ел саен	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгө»	10 10 10 10 10
19	Укучыларның «Перспектива», «Мәгарифтә инновацияләр» укучылар очен фәнни-техник проектлары республика конкурсында катнашуларын оештыру	дәвамында	период дәвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чишмә муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлгө» муниципаль учреждениесе,

			ББУ житэжчелэр				
20	«Жир - табышмаклар планетасы» башлантыч ел саен	«Татарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районны Башкарма комитетының мэгариф бүлеге»	10	10	10	10	10
21	«Минем тутан ягым» балалар бакчасында ел саен	«Татарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районны Башкарма комитетының мэгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе	5	5	5	5	5
22	Сәләтле, талантлы балаларны ачыклиу нәм сайлап алу. Сәләтле балаларның мэгьимматлар базасын төзү, аны туپыланырыш тору	«Татарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районны Башкарма комитетының мэгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе					
23	Сәләтле балаларны психолого-педагогик тәэмин ишү	«Татарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районны Башкарма комитетының мэгариф бүлеге»					
24	Үкүчләрның муниципаль, зона нәм республика спорт чараларында катнашув өсчтүрү	«Татарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районны Башкарма комитетының мэгариф бүлеге» муниципаль учреждениесе	100	100	100	100	100

25	Укучыларны өстөмө белем бирү учреждениелере һем мөнгөнин-иктиту учреждениелерे эшчүйгүлгөнен өткөн жөнөтүү	Период дәвамында	Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районы Башкарма комитеттүүнүн мэденият булеге, «Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районның Узекслептерелгөн клуб системасы» муниципаль бюджет мэденият учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районның Яна Чипим балалар сөнгат мөккебе» өстөмө белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе	0 0 0 0 0 0
26	Район ижат конкурслары һем фестивальлоре үткөрүү	Период дәвамында	Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районы Башкарма комитеттүүнүн мэденият булеге, «Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районның Узекслептерелгөн клуб системасы» муниципаль бюджет мэденият учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яна Чипим муниципаль районның	100 100 100 120 120 120

27	«Алло, без талантлар ээлибэз» республика конкурсында катнашы	период дэвамында	Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районы Башкарма комитетының мэденият бүлгө,	Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районның Узакшаштерелгән клуб системасы» муниципаль бюджет мэденият учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районның Яңа Чипмә балалар сәнгат мэктәбе» естәмә белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе	5	5
28	Балалар сәнгат мэктәбенең түбәндәге төнөшөшөр буенча ижади отчёты:	период дэвамында	- музыкаль;	Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районы Башкарма комитетының мэденият бүлгө,	20	20

				учреждениесе;			
29	«Живая классика» яшь шыгырь укучылар район конкурсын оештыру һәм уткәрү	район дәвамында	период	«Татарстан Республикасы Яна Чипимә муниципаль районның Узәкләштерелгән китапханәләр системасы» муниципаль бюджет мәденият учреждениесе	10	10	10
30	«Мирас» балалар һәм яшусмерләр театр коллегтивларының район смотрын оештыру һәм Уткәру	район дәвамында	период	Татарстан Республикасы Яна Чипимә муниципаль районы Башкарма комитетының мәденият булеге,	20	20	20
31	«Иделкәй» балалар-яшусмерләр театр һәм курчак коллегтивларының төбәкара смотр-конкурсында катнашу	район дәвамында	период	«Татарстан Республикасы Яна Чипимә муниципаль районның Узәкләштерелгән клублар системасы» муниципаль бюджет мәденият учреждениесе	20	20	20

32	«Йолдызык» эстрада сөнгатенең район фестиваленде катнашу	период дәвамында	бюджет мәденият учреждениесе	Татарстан Республикасы Яна Чипме муниципаль районы Башкарма комитетының мәденият булеге,	70	70	75
33	«Йолдызык» фестиваленде катнашу	район сәнгатенең период дәвамында	400	400	450	450	500

районнын бюджеттегиң	Узекспереттегиң клуб системасы» муниципаль бюджет мәденият учреждениесе, «Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районнын Яна Чиме балалар сәнгат меккәбө» естеме белем бирү муниципаль бюджет учреждениесе Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районы Башкарма комитеттын яшьләр ешләре, спорт нәм туризм булете	Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районы Башкарма комитеттын мәденият булгә,	Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районнын Узекспереттегиң клубдар системасы» муниципаль бюджет мәденият учреждениесе	Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районы Башкарма комитеттын мәденият булгә,
34	«Звонкая коллективвары фестивалене катыныу	капель» республика фольклор период девамында	республика фольклор период девамында	«Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районнын Узекспереттегиң клубдар системасы» муниципаль бюджет мәденият учреждениесе
35	«Мини-Мисс» конкурсында катнашу	республика балалар-яшусмерләр период девамында	балалар-яшусмерләр период девамында	Татарстан Республикасы Яна Чиме муниципаль районы Башкарма «Татарстан Республикасы

		Яна Чипимэ муниципаль районның Узэкспергэн клублар системасы» муниципаль бюджет мэднэнийт учреждениеес		
36	Республика фестивале - «Сандугач сайрар ил» конкурсында катнашу	период дэвамында	«Тагарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районы Яна Чипимэ балалар сэngать мэктэбэ» муниципаль бюджет ёстэмэ белем бирү учреждениеес;	15 15 15 17 17
37	Ф.Яруллин исемендэгэ яшь музыкантлар республика конкурсында катнашу Яруллин ур.	период дэвамында	«Тагарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районы Яна Чипимэ балалар сэngать мэктэбэ» муниципаль бюджет ёстэмэ белем бирү учреждениеес;	10 10 10 12 12
38	Конкурсларнын, ярышларнын, акцияларнен, смотргарнын, төрле юнэлентгэ фестивальларнен муниципаль этапларын Уткэри. Жинучелэрнен Нэм призерларның республика, бөтөнrossия дэржэлэрнде катнашын оештыру	период дэвамында	Тагарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районы Башкарма комитетынын яшьлэр эшлэр, спорт нэм туризм булаге, «Тагарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районнын спорт мэктэбэ» муниципаль бюджет учреждениеес, «Тагарстан Республикасы Яна Чипимэ муниципаль районның «Ажаган» яшүү урьнын буенча	150 150 150 150 150

		яшьлэр (штусмерлэр) клубы» муниципаль бюджет учреждение					
39	Салетле балалар өчен лагерьларнын профилье сменаларында катнашнуу оештыру («Орленок», «Артек», Кара дингез яр бүс лагерьлары)	период дэвамында	Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районы Башкарма комитеттүнч яшьлэр эшлэр, спорт нэм туризм булеге,	50	50	50	50
40	Салетле балаларны булекелү тантанасын оештыру	период дэвамында	«Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районы Башкарма комитеттүнч яшьлэр эшлэр, спорт нэм туризм булеге, «Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районның спорт мектебе» муниципаль бюджет учреждение, «Татарстан Республикасы Яңа Чипмә муниципаль районның	50	50	50	50

	«Ажаган» яшئү урыны буенча яшьлөр (яшүсмөрлөр) клубы» муниципаль бюджет учреждениесе					
Барлыгы:		1475	1475	1530	1582	1632